

bærende Erhverv. Det har kunnet bede om, hvad det skulde være, vi have altid stemt med Glæde derfor i det Haab, at vor Tid maaske ogsaa kunde komme til at faa noget, naar vi trængte dertil. Nu har jo Landbruget haft sin Nødstilstand, det ser ud, som der for det er gyldne Tider i Vente, det hører man fra forskellige Sider, men saaledes ser det ikke ud for Erhvervslivet i Købstæderne. Der er alt Byggeri omtrent standset, en Mængde af vore største Fabrikker arbejde med halv Kraft, der er dem, der have afskediget $\frac{3}{4}$ af deres Folk, og der er i det hele taget Stagnation i Byerhvervene. Samtidig med, at dette sker, hører man fra forskellige Sider, at der gøres Forsøg paa fra en Mand, der staar i Spidsen for en stor Forening, at ville sælge Byerhvervene til et fremmed Land. Naar det nu var saaledes, at det kunde garanteres, at alle de Tusinder, som have deres Erhverv der for Øjeblikket, kunde se en roligere og lykkeligere Fremtid i Møde under andre Forhold, var der jo intet at risikere derved, men jeg tror ikke, at det er saaledes. Jeg har derfor med en vis Glæde set paa, at dette Lovforslag var kommet frem her. Det er jo saaledes, at vi leve i en Tid, hvor der meget rigtigt, som den ærede Indleder (P. G. C. Jensen) sagde, stilles Krav; det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds supplerede hans Udtalelse, og jeg vil sige, at Kravene komme ogsaa i en nær Fremtid frem fra Byerhvervene, saaledes som det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds udtalte. At andre have følt, at det var en Pligt at støtte Byerhvervene, kunne vi se deraf, at der i Østerrig aarlig ydes mange Millioner til Hjælp til Haandværk og Industri. Mere og mere gaar det over til Specialisering, det gælder om at skaffe smaa Maskiner og Motorer, for at det lille Haandværk og den lille Industri derved kunne tage Kampen op. Den lille Begyndelse, der er gjort her i Landet fra privat Side, har vist, at der er en stor Trang til Stede, der er over 100 Ansøgninger, der ikke have kunnet bevilges. Det er derfor meget beskedent, naar det her fra forskellig Side er antydet, at det ved Ordene „andre lignende Formaal“, som synes at referere til landøkonomiske Formaal, maa blive præciseret noget mere klart, at det ogsaa kan referere sig til Byerhvervene. Vi ere jo nu inde i en Laanepæode, vi have hørt, at Staten laaner, at Kommunerne laane, at Bankerne laane, de laane alle sammen, det er en ren Karussel det hele, knager det en

Smule, saa laane de noget mere for at klare Situationen. Det er da rimeligt nok, at de, der nu føle, at der er Stagnation over hele Linien, ogsaa mene, at det er Tid til at laane. Jeg haaber derfor ligesom flere ærede foregaaende Talere, at den Velvillie mod Haandværk og Industri, der lader til at være til Stede, nu maa give sig Udslag paa en saadan Maade, at man, naar der kommer Krav fra dem, ogsaa vil laane os lidt til at bevare de selvstændige Eksistenser, der nu findes blandt de smaa Haandværkere og mindre industridrivende. I dette Haab skal jeg stemme for det foreliggende Lovforslag.

Finansministeren (Hage): Det ærede 4de Medlem for 2den Valgkreds (P. G. C. Jensen) fremførte som en Hovedindvending mod Lovforslaget, at en Bestemmelse, der oprindelig fandtes deri, er udfalden, nemlig den Bestemmelse, som gik ud paa, at den samlede Sum af Fondens aarlige Udlaan ikke maatte overstige 2 Mill. Kr. Saa fremt denne Bestemmelse var bleven staaende, vilde det ærede Medlem have anset Lovforslaget for hensigtsmæssigt og nyttigt; men efter at denne Begrænsning er bortfalden, vil Loven ikke længere efter hans Opfattelse være i Stand til at fyldestgøre det tilsigtede Øjemed. Jeg har allerede i min Udtalelse før fremhævet, at det selvfølgelig vilde have været klarere og tydeligere, om denne bestemte Grænse var bleven staaende, men jeg kan paa den anden Side ingenlunde erkende, at Lovforslagets Formaal skulde være gjort illusorisk derved, at den nævnte Bestemmelse er gaaet ud. Naar man vedtager en Lov, som udtrykkelig siger, at man opretter en Fond, som har til Opgave at udrede Laan i en bestemt Art af Øjemed, maa det forstandigvis derefter være Lovgivningsmagtens Tanke at virkeliggøre den saaledes udtalte Hensigt. Det maa da være Planen at disponere saaledes, at Fonden vil være i Stand til inden for den Række af Aar, som man her regner med, at fyldestgøre sin Opgave, uden at Finanserne i øvrigt have at udrede Bidrag til disse Formaal ud over, hvad der ved Lovens Vedtagelse er forudsat. Dette er ogsaa Tanken i Folketinget, skønt den paagældende førnævnte Bestemmelse er udstemt. Som det blev fremhævet fra Ordførerens Side, ønskede man ikke, at der skulde paalægges Lovgivningsmagten et Baand, som dog under ingen Omstændigheder vilde være afgørende, eftersom Lovgivningsmagten alligevel til enhver Tid har det i sin Magt